

Další využití expediční práce z let 2013 a 2014

tvorba dokumentárních filmů a podkladů pro informační tabule

Matyáš Kadlčík – profilová práce

Autor: Matyáš Kadlčík

Datum odevzdání práce:

Vedoucí práce: Mgr. František Tichý

Gymnázium Přírodní škola, o.p.s.

Strossmayerovo nám. 990/4

170 00 Praha 7

Úvod

Naše škola jezdí každý rok na Expedici a výsledky výzkumů se prezentují na obhajobách, ve formě sborníku a některé i ve formě posterů. A tak mně a mého staršího spolužáka Filipa Maška, který byl se mnou v expediční skupině, napadlo, že bychom mohli udělat film, který by popisoval projekt Expedice a mohl se prezentovat na různých fórech pro rodiče a děti, které se zajímají o naši školu, kde by jim představil projekt Expedice a zároveň by byl volně přístupný na internetu.

V dalším roce jsem chtěl udělat další film a tak pana ředitele napadlo, že bych mohl udělat film o jedné expediční skupině a jejich výzkumu. A tak jsem natočil tři krátké filmy o výzkumu expediční skupiny *Krajina 2014*, ve které jsem na výzkumech spolupracoval. Tato forma je totiž moderní a navíc by mohlo oživit prezentace expedičních výzkumů, která naše škola organizuje. Filmy jsou také vhodným způsobem, jak představit zájemcům o Přírodní školu její práci a dá se využít i na různých besedách a setkáních.

Dále jsem se rozhodl vytvořit tři informační tabule v bývalém vojenském prostoru Ralsko, na základech výzkumu expediční skupiny *Krajina 2013*, po inspiraci naučnou stezkou ve Smolotelech. Ale bohužel jsem nestihl tabule realizovat, protože jsem během jara byl dlouhodobě nemocný a tak jsem se rozhodl alespoň shromáždit materiály k jejich vytvoření.

Cíle

Hlavním cílem bylo lépe představit postup práce na expedici a výsledky expedičních prací veřejnosti ve formě filmů a podkladů k vytvoření informačních tabulí v okolí Ralska.

Dílčí cíle:

1. Vytvořit krátký dokumentární film o celém projektu Expedice.
2. Vytvořit několik krátkých filmů, které budou zachycovat práce a výsledky expediční skupiny *Krajina v okolí osady Jedlová, Křížové hory a hradu Tolštejn v Lužických horách*.
3. Filmy umístit na internet, aby lépe představily veřejnosti školní projekt Expedice.
4. Vytvořit podklady pro vytvoření třech informačních tabulí v oblasti bývalého vojenského prostoru v okolí Ralska.

Metodika

1. Film z Expedice Ralsko 2013

Během přípravného týdnu expedice Ralsko v květnu 2013 jsem natočil několik monologů se studenty o tom, jak se na expedici připravují a jak se těší do terénu. Během výzkumu v terénu jsem natočil práci studentů, některé zajímavé situace, ilustrační záběry krajiny, rostlin a živočichů a rozhovor s kapitánem expediční skupiny. A nakonec monolog s ředitelem Přírodní školy o celém projektu Expedice. Všechny záběry jsem netočil s kamerou Panasonic HC-V100. Následně jsem film sestříhal v programu Corel VideoStudio Pro X6, tak aby neměl více než deset minut. Práci jsem konzultoval se starším studentem Filipem Maškem.

2. Série dokumentárních filmů z Expedice Šluknovsko 2014

V terénu jsem natočil několik hraných scén zachycujících postup výzkumných prací, reportáží, monologů a rozhovorů se členy expediční skupiny Krajina v okolí osady Jedlová, Křížové hory a hradu Tolštejn v Lužických horách, dále jsem natočil několik ilustračních záběrů krajiny. Všechny záběry jsem netočil s kamerou Panasonic HC-V100. Následně jsem sestříhal v programu Corel VideoStudio Pro X6 tři krátké filmy o postupu práce a výsledku výzkumu kvarcitových valounů v okolí kopce Stožec, o poutním místě Křížová hora a o přírodě a historii Jedlové hory. Materiály jsem nasbíral v průběhu expedice, ale postprodukcí jsem prováděl ve volném čase.

3. Prezentace filmů na internetu

S pomocí se spolužákem Matoušem Bičákem jsem film o Expedici: *Jak se dělá Expedice* nahrál na YouTube.com.

4. Podklady pro informační tabule v Židlovské oboře

Ve spolupráci s vedoucím práce jsem kontaktoval Ing. Stanislava Zvolánka z Vojenských lesů a statků Ralsko a dohodl jsem se s ním na umístění informačních tabulí. Shromáždil jsem fotografie a texty potřebné k vytvoření informačních tabulí a ty jsem potom rozdělil na tři části, ze kterých každá bude obsahem samostatné tabule. Všechny podklady jsem shromáždil ve formě textů a obrázku aby se v budoucnu mohli stát podkladem pro vytvoření tabulí. Materiály jsem získal především ze sborníků expedičních prací z let 2013 a 2014.

Výsledky

1. Film z Expedice Ralsko 2013

Vytvořil jsem krátký dokumentární film o celém projektu Expedice, který je 8min 29sec dlouhý. V první části je monolog ředitele Přírodní školy o školním projektu Expedice, v druhé části je monolog Timei Pražákové a Ellen Pražákové, kde odpovídají na otázku: Jaká je tvoje práce ve skupině a těšíš se do terénu? V třetí části je rozhovor Samuela Šulce s kapitánem expediční skupiny Vliv bývalého vojenského prostoru na krajinu okolo Ralska Tomášem Kekrtem o výzkumu jeho skupiny. Ve čtvrté části je několik ilustračních záběrů z Hlavního nádraží a následně rozhovor mezi Samuelem Šulcem a Richardem Sladkým, Filipem Bartůškem a Johanou Simonovou, kde se jich Samuel Šulc ptá, co si berou na Expedici a v poslední páté části jsou ilustrační záběry: cesta ve vlaky, pěšího přesunu, skupinové porady, výzkumu kráterů, měření radiace, koupání v řece, výzkum hangárů na letišti Hradčany, výzkum sakrálních staveb, oběd v terénu, psaní zpráv, plánování trasy, návštěva Stále expozice pyrotechniky v Kuřívodech, dokumentace rozpadlé budovy, stavba stanů, večere v terénu, západ slunce a následují titulky. Film se promítal na obhajobách expedičních prací v červnu 2013 a dále na podzim v Praze a Středoklukách.

Film byl prezentován na Představení netradičních středních škol a víceletých gymnázií 28. 1. 2014 v Divadle Kampa, Nosticova 2a, Praha 1 v rámci projektu Škola života.

2. Série dokumentárních filmů z Expedice Šluknovsko 2014

Vytvořil jsem tři krátké dokumentární filmy, které zachycují práci studentů skupiny Krajina na Expedici Šluknovsko 2014.

- a. První z nich zachycuje výzkum kvarcitových valounů v okolí vrcholu Stožec, je 3min 59sec dlouhý. V první části jde skupina studentů (Adam Bartůšek, Ondřej Halama, David Steklý) s panem ředitelem do terénu do okolí hradu Tolštejn najít, kde se valouny vyskytují. V druhé části Ondřej Halama mluví o jedné z hypotéz, která vysvětluje, proč se kvarcitové valouny vyskytují na kopci Stožec, a proč se vyskytují na místě asi kilometr pod vrcholem, kde právě stojí. Poté se skupina studentů přesouvá blíže k vrcholu, kde Adam Bartůšek říká, že zde hledají místo odkud by valouny mohly pocházet. V další části se studenti s panem ředitelem přesouvají na vrchol kopce a Adam Bartůšek říká výslednou teorii, že valouny pocházejí z vrcholu, kam je přinesla řeka a postupně se některé skutálely z místa, kde řeka původně tekla díky jiným vlivům. Následují titulky. Film se promítal na obhajobách expedičních prací v červnu 2014.

Adam Bartůšek ve filmu *Tajemné valouny u Tolštejna* na vrcholu kopce Stožec

Filip Bartůšek, Jakub Koutník a David Steklý ve filmu *Poutní místo Křížová hora* jdou po křížové cestě

- b. Druhý film je o poutním místě Křížová hora a je 4min a 21sec dlouhý. Na začátku filmu provází David Steklý Jakuba Koutníka a Filipa Bartůška po areálu Křížové hory, ukazuje jim sochy apoštolů a Ježíše Krista na úpatí a potom Křížovou cestu, která vede k vrcholu. Když vyjdou až ke kapli Povýšení svatého Kříže, která se nachází na vrcholu hory, sedají si na schody a David Steklý vypráví ostatním pověst, proč se Křížová hora stala poutním místem a mezitím se prolínají záběry na jednotlivá křížová zastavení. Potom se jdou podívat do kaple. V následující scéně mluví David Steklý o výzkumu na Křížové hoře a říká některé faktory, jak křížová hora ovlivnila Krajinu v okolí. Následují titulky.

- c. Třetím filmem je Výzkum na Jedlové, trvá 6 min 23 sec. V první části jdou studenti (Filip Bartůšek, Jakub Koutník, David Steklý) s panem ředitelem na Jedlovou horu. Po cestě se od skupinky oddělí Jakub Koutník a Filip Bartůšek, aby prozkoumali lokalitu, na které se vyskytuje bukové společenstvo. A následně mluví o svém výzkumu. V dalším záběru je David Steklý a mluví o Jedlové hoře, památníku Fridricha Schillera a o budově současného horského hotelu a restaurace. Když se jde podívat na rozhlednu, potká Filipa Bartůška a
- d. Jakuba Koutníka, kteří se k němu přidávají. Po výstupu na rozhlednu mluví David Steklý o rozhledně a pak následuje několik záběrů z rozhledny na krajinu. Když David Steklý sejde z rozhledny, potká Ondřeje Halamu a Adama Bartůška, kteří mu ukazují, co dnes udělali a pak mu jdou ukázat kamenné moře. Následují titulky.

Filip Bartůšek, Jakub Koutník a David Steklý ve filmu *Jedlová hora* na rozhledně na Jedlové hoře

3. **Prezentace filmů na internetu a na veřejnosti**

- a. Film o kvarcitových valounech s názvem „Tajemné valouny u Tolštejna“ je ke zhlédnutí na webových stránkách Přírodní školy. V rámci obhajob expedičních prací 14. a 16. 10. 2014 byly filmy promítnuty na školách: Gymnázium Antonína Dvořáka Kralupy, Gymnázium Jižní Město, Gymnázium Sázavská, Gymnázium Varnsdorf, Gymnázium Rumburk, ZŠ Strossmayerovo náměstí, ZŠ Krásná lípa a dále na prezentaci v kulturním domě v Krásné lípě.
- b. (<http://www.archiv.prirodniskola.cz/expedice/sluknovsko2014.html>) a na YouTube (<http://www.youtube.com/watch?v=o23IN0qqy8Q>).
- c. Film z Expedice Ralsko 2013 je ke zhlédnutí na webových stránkách Přírodní školy (<http://www.archiv.prirodniskola.cz/expedice/ralsko2013.html>) a na Youtube (<http://www.youtube.com/watch?v=1Az-PeoltCo>).

4. **Podklady pro informační tabule v Židlovské oborě**

Na začátku jsem se rozhodl vytvořit v oblasti tři informační tabule, které by byly umístěny v okolí Židlovské obory. Obsah našich zjištění jsem si rozložil do třech témat, kterým měly být věnovány tři informační tabule. Plán byl tento:

- Tabule 1 – **Krajina a vojáci**

text o historii vojenských aktivit na Ralsku, text, ilustrace a mapa fungování vojenského prostoru v letech 1948-1989, mapa objektů bývalého vojenského prostoru a popis,

- Tabule 2 – **Historie do vzniku VVP**

časová osa – historie vesnic, mapa s vyznačenými zaniklými vesnicemi a důležitými místy, text o tehdejší životě v oblasti

-Tabule 3 – **Současnost**

časová osa – historie od roku 1989; text, plánek a ilustrace zajímavých krajinných prvků – stromokeře, krátery, zbytky budov, letiště, Javor 52, Svébořice, Židlov – pozorovatelná, tankové přejezdy.

Tabule č. 1 by měla být umístěna u zaniklé vesnice Olšina, tabule č. 2 by měla být umístěna u silnice směrem na Kuřívody u vjezdu do obory a tabule č. 3 by měla být umístěna u zaniklé vesnice Okna.

Při zpracovávání materiálů k informačním tabulím jsem byl osloven Mgr. Lenkou Mrázkovou z Geoparku Ralsko, což je nezisková organizace, která se snaží zlepšit turistickou infrastrukturu v okolí Ralska a nyní realizují projekt naučné stezky o zdejší krajině a zaniklých vesnicích. Mgr. Lenka Mrázková se chtěla sejit a porovnat její materiály a materiály z Expediční práce Krajina 2013 a na základě toho se domluvit na spolupráci na naučné stezce, která by se mohla realizovat v létě 2015. Proto budu s přípravou materiálů pokračovat během podzimu a zimy 2014 tak, aby byly vhodné k využití v již připravované stezce. Proto jsem se rozhodl podklady k původně zamýšleným tabulím nedokončit, protože by se informace na mých tabulích mohli zdvojit na těch jejich. Jelikož termín schůzky ohledně

tabulí je až po termínu odevzdání této práce, konkrétní podobu těchto tabulí budu prezentovat až v rámci veřejných obhajob.

V rámci spolupráce s Geoparkem vznikl nápad na vytvoření dokumentárního filmu o restauraci kostela v Kuřívodech, na kterém bych se také rád podílel.

Závěry

1. **Film z Expedice Ralsko 2013**

Podařilo se mi vytvořit film, který byl prezentován na Představení netradičních středních škol a víceletých gymnázií 28. 1. 2014 v Divadle Kampa, Nosticova 2a, Praha 1 v rámci projektu Škola života, na obhajobách expedičních prací v červnu 2013 a dále na podzim v Praze a Středoklukách. Film jsem nahrál na YouTube kde má dnes, 15. 11. 2014 263 zhlédnutí. Cílem vytvoření tohoto filmu bylo přiblížení projektu Přírodní školy Expedice veřejnosti jinou formou než formou článku a podle mého názoru film svůj hlavní účel splnil.

2. **Série dokumentárních filmů z Expedice Šluknovsko 2014**

Podařilo se vytvořit tři krátké filmy, do deseti minut délky, které zachycují výzkum expediční skupiny Krajina v okolí osady Jedlová, Křížové hory a Hradu Tolštejn v Lužických horách. Filmy byly prezentovány několika stovkám diváku během prezentací Přírodní školy. Film Tajemné valouny u Tolštejna má dnes 15. 11. 2014 56 zhlédnutí. Film Jedlové hora má dnes 15. 11. 2014 11 zhlédnutí. Film Poutní místo Křížová hora má dnes 15. 11. 2014 3 zhlédnutí.

3. **Prezentace filmů na internetu**

Filmy byly nahrány archiv Přírodní školy a na YouTube a jsou přístupné veřejnosti.

4. **Využití výsledků Expedice 2013 pro veřejnost**

Na využití výsledků expedičních prací se stále pracuje ve spolupráci s Geoparkem Ralsko, předpokládaný termín dokončení je léto 2015.

Literatura

Sborník expediční skupiny *Vliv bývalého vojenského prostoru na krajinu okolo Ralska*, Matyáš Kadlčík a kol., Gymnázium Přírodní škola, o.p.s., 2013

<http://www.geoparkralsko.cz/>